

Sunt manager. Ce ar trebui sa știu despre ESG? Ce trebuie sa faca companiile pentru a respecta reglementarile ESG?

ESG – un concept de care auzim din ce în ce mai des aduce împreună trei factori specifici – *Environmental, Social, Governance* și creează un *set de standarde* menit să fie integrat în strategia societăților pentru a le ajuta la creșterea valorii acestora prin dezvoltarea unei activități sustenabile pe termen lung, într-un mod benefic dezvoltării relațiilor umane.

- *Environmental* privește impactul pe care îl au activitățile societății asupra mediului înconjurător;
- *Social* tratează relația societății cu angajații, clienții și comunitatea în care societatea își desfășoară activitatea;
- *Governance* urmărește respectarea moralității, a legii și a echității în modul în care societatea acționează.

În acest articol vorbim despre importanța înțelegerii și implementării ESG, precum și despre cadrul legal momentan aplicabil la nivel național și european.

De ce este important ESG pentru management și pentru societăți în general?

Pe termen scurt și mediu, ESG este important de avut în vedere de către orice business din 3 motive principale:

- i) atragerea de finanțare sau scăderea costului finanțării;
- ii) îmbunătățirea imaginii brandului societății, cu consecința fidelizării clienților și, deci, a creșterii vânzărilor și a profitabilității; precum și
- iii) scăderea riscurilor operaționale, implicit a costurilor.

Pe termen lung, beneficiile sunt strategice: un nivel bun al ESG și evoluția în factorii specifici vor asigura sustenabilitatea businessului față de factorii externi perturbatori, din ce în ce mai numeroși, și ajuta la crearea unei culturi organizaționale bazată pe creativitate și implicare. Este probabil ca ESG să devină noua moralitate de business.

Pe scurt, avantajele enumerate mai sus constau în următoarele:

- din punct de vedere financiar, un anumit nivel ESG al unei societăți permite instituțiilor de credit și non-financiare să îi acorde împrumuturi în condiții mai avantajoase; probabil ca acest criteriu va fi folosit în viitor și pentru accesarea fondurilor UE și a ajutoarelor de stat;
- din punct de vedere reputațional, din ce în ce mai multe societăți (criteriul a fost extins conform CSRD la societățile cu 250 de angajați și care sunt listate față de criteriul stabilit inițial de NFRD care privea doar societățile cu peste 500 de angajați) au obligația de a raporta stadiul ESG prin completarea unei declarații destul de complexe ce este atașată situațiilor financiare. Această declarație este auditată de persoane cu o pregătire specială în acest sens. Este probabil ca din ce în ce mai multe societăți să impună sau să prefere să lucreze cu parteneri comerciali care au raportat complet și corect nivelul ESG, iar acesta este unul înalt; același comportament este probabil ca va fi adoptat și de consumatori;
- verificarea periodică a nivelului ESG (cel puțin o dată pe an cu ocazia completării declarației non-financiare) și îmbunătățirea sa va duce și la un grad înalt de compliance al societății respective, prin respectarea cel puțin a reglementărilor din zona de protecție a mediului, a relațiilor de muncă, a relațiilor cu consumatorii și a guvernancei corporative. Acest fapt duce la scăderea riscurilor de amenzi, închideri sau suspendări ale activității, dispuse de autorități, respectiv apariția de diferende și plata de daune către angajați, consumatori sau parteneri comerciali. Evoluția pozitivă în scăderea expunerii financiare poate fi cuantificată ulterior.

Ce este de făcut pentru a fi ESG compliant?

Putem împărți obligațiile ESG în două categorii: i) obligații de informare; și ii) obligații de conformare. În cele ce urmează, adresăm obligațiile de informare, nu însă înainte de a spune câteva cuvinte și despre obligațiile de conformare.

Astfel, obligațiile de conformare sunt vaste, acoperind toată aria de obligații ale unei societăți în ceea ce privește protecția mediului, relațiile de muncă, relațiile cu consumatorii și cu comunitățile unde își desfășoară activitățile. Acest fapt poate genera un efect indirect semnificativ care poate escalada și genera un efect de domino impactând întreaga activitate.

Cu titlu de exemplu, o eventuală încălcare a unei obligații din autorizația de mediu ar putea rezulta, pe lângă amenzi și alte forme de răspundere, în afectarea scorului ESG și, deci, scăderea prețului acțiunilor sau dificultăți în a atrage finanțări. Același efect indirect l-ar putea avea și alte evenimente care, în mod normal, trec drept mai puțin prejudiciabile pentru societate, cum ar fi un caz de hărțuire penalizată de instituțiile abilitate, o eroare în plata contribuțiilor sociale sau un caz de conflict de interese nedescoperit sau sancționat la timp.

Obligațiile de informare ESG. Cadrul de reglementare european

La nivel european, cele mai importante 3 acte normative sunt: Regulamentul privind taxonomia („**Regulamentul Taxonomia**”), Regulamentul privind informațiile privind durabilitatea în sectorul serviciilor financiare („**SFRD**”) și Directiva privind raportarea nefinanciară („**NFRD**”).

Regulamentul Taxonomia vizează identificarea activităților care sunt sau nu sustenabile, precum și cât de sustenabile sunt obiectivele societății, *lato sensu*, oferind investitorilor vizibilitate asupra activităților durabile, fiind prevăzut un sistem de clasificare pentru activitățile economice sustenabile în acest sens.

SFRD obligă instituțiile de credit și participanții la piața financiară să ia în considerare aspectele de sustenabilitate în deciziile lor de investiții, definind riscul legat de sustenabilitate ca fiind *un eveniment sau o condiție de mediu, socială sau de guvernance care, în cazul în care se produce, ar putea cauza un efect negativ semnificativ, efectiv sau potențial, asupra valorii investiției*.

NFRD stabilește obligațiile de raportare nefinanciară a factorilor ESG pentru societățile cu peste 500 angajați. Este în lucru o directivă de

modificare, anume Directiva de raportare de catre întreprinderi de informații privind durabilitatea („**CSRD**”), ce privește extinderea sferei de aplicare a cerințelor de raportare prevazute de NFRD la toate societățile care au 250 angajați sau mai mult și societățile listate. De asemenea, CSRD prevede o serie de standarde obligatorii de raportare a sustenabilității de catre societățile vizate, care presupun includerea datelor din Regulamentul Taxonomie. Directiva CSRD a fost adoptata luna aceasta de Parlamentul European, urmând sa apara cât de curând în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.

CSRD ar aduce o serie de masuri menite sa combata criza climatica, prin transformarea Uniunii Europene într-o economie moderna, eficienta din punct de vedere al resurselor și competitiva, fara emisii nete de gaze cu efect de sera pâna în 2050, prin intermediul careia necesitatea aplicării conceptului ESG devine mai pregnant. Pe scurt, raportul dintre NFRD și CSRD ar fi *moving from the margins to the mainstream*, în factori ce țin de ESG și sustenabilitate. De aici și necesitatea ca aceste concepte sa fie analizate și implementate cât de curând de catre societăți.

Obligatiile de informare ESG. Reglementarile în România

La nivel național, cadrul legislativ principal este format din Ordinul nr. 1938/2016 privind modificarea și completarea unor reglementari contabile și Ordinul nr. 3456/2018 privind modificarea și completarea unor reglementari contabile, emise de Ministerul Finanțelor din România, urmare a transpunerii în legislația naționala a NFRD.

Aceste doua acte normative privesc obligația societăților care au în medie peste 500 de angajați și fie au active totale mai mari de 20 milioane EUR, fie cifra de afaceri neta mai mare de 40 milioane EUR, de a prezenta în raportul anual o serie de informații care se încadrează în sfera factorilor ESG (*declarația nefinanciara trebuie sa conțină, în ceea ce privește aspectele legate de mediu, detalii privind impactul actual și previzibil al operațiunilor entității asupra mediului și, dupa caz, asupra sanatații sau siguranței, utilizarea de energie regenerabila și neregenerabila, emisiile de gaze cu efect de sera, utilizarea apei și poluarea aerului*).

În aprilie 2022, Bursa de Valori București a publicat un ghid privind raportarea ESG[1], constituind un document util ce ofera un sprijin societăților în parcurgerea procesului de aliniere la dorințele investitorilor și partenerilor lor în materie de raportari ESG. Exista așadar așteptarea ca, societățile sa se adapteze cerințelor NFRD, precum și sa anticipeze cerințele din CSRD, aspect care subliniaza înca o data importanța pregătirii implementării acestor concepte.

Mai mult, în România exista demersuri pentru implementarea *Codului Sustenabilității* și a *Strategiei Naționale pentru Economia Circulara*. Codul Sustenabilității reprezinta un instrument de raportare pentru societăți, având la baza un model german, prin intermediul caruia organizațiile pot sa își realizeze declarația privind sustenabilitatea mult mai simplu și aplicat, raportându-se la o serie de indicatori de performanță indicați de cod și care se preconizeaza a putea fi utilizat la sfârșitul anului 2022. De cealalta parte, Strategia Naționala pentru Economia Circulara, adoptata de curând prin hotărâre a Guvernului, are ca principal obiectiv asigurarea tranziției României de la un model economic liniar la unul circular, pentru o mai mare eficiența a resurselor și buna gestionare a acestora.

La nivel național, cadrul legal se afla într-o continua evoluție. Așadar, și din punct de vedere legislativ, raportarea ESG și creșterea nivelului ESG reprezinta un proces pe termen lung și continuu.

Fața de cele de mai sus, putem deduce ca influența ESG se va manifesta asupra tuturor departamentelor și activităților unei societăți și va fi din ce în ce mai importanta în ecuația costuri-venituri, oportunităților de dezvoltare și modulului de structurare și implementare a oricarei strategii de business.

În concluzie, aspectele ESG, mai ales cuantificarea factorilor ESG relevanți pentru un anumit business, modul de raportare și auditare, precum și posibilitățile de a crește nivelul ESG, vor deveni tot mai pregnante în viața societăților, fiind momentul ca societățile sa aloce resurse dedicate acestui subiect.

1. Ghidul Bursei de Valori București privind raportarea ESG din aprilie 2022 este disponibil [aici](#).

